

Το μοντέλο της ανεστραμμένης τάξης και η αξιοποίησή του στην εκπαίδευση

Κολοβελώνη Γεωργία

Φιλολόγος, M.Ed., MA, Επιμορφώτρια Τ.Π.Ε.,

Μουσικό Σχολείο Τρικάλων

georgia-k@sch.gr

Εισαγωγή

- Ανάγκη για απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων, οι οποίες δεν μπορούν πάντα να καλυφθούν από τη συμβατική εκπαίδευση.
- Στροφή προς την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (ΕΞΑΕ), η οποία στηρίζεται στις θεωρητικές αρχές της «ανοιχτής μάθησης» και προσελκύει το ενδιαφέρον ως μια θεσμοθετημένη μορφή εκπαίδευσης.
- Πρόσφατες συνθήκες της πανδημίας εξαιτίας της Covid 19 - Επικέντρωση ενδιαφέροντος σε εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας και σε μοντέλα μεικτής μάθησης (blended learning) – Αξιοποίηση μοντέλου ανεστραμμένης τάξης (flipped classroom).

Η ανεστραμμένη τάξη και η αξιοποίησή της στην εκπαίδευση

Βασικά χαρακτηριστικά

- Η ιδέα της υλοποίησης αυτού του μοντέλου αποδίδεται στους εκπαιδευτικούς Jon Bergmann και Aaron Sams .
- Η ανεστραμμένη τάξη (flipped classroom) βασίζεται σε τέσσερα κύρια χαρακτηριστικά, των οποίων η λέξη «flip» αποτελεί ακρωνύμιο: ευέλικτο περιβάλλον (flexible environment), μαθησιακή κουλτούρα (learning culture), στοχευμένο περιεχόμενο (intentional content), εκπαιδευτικός επαγγελματίας (professional educator).
- Η μελέτη τού προς διδασκαλία υλικού προηγείται και γίνεται από τον μαθητή έξω από τη σχολική τάξη, με τη βοήθεια εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο έχει ετοιμάσει ο εκπαιδευτικός, κυρίως μέσα από βίντεο, ενώ ο διδακτικός χρόνος στην τάξη έπεται και αφιερώνεται περισσότερο σε αλληλεπιδραστικές δραστηριότητες, στις οποίες οι μαθητές εμπλέκονται ενεργητικά με το διδακτικό περιεχόμενο.

Βήματα για αποτελεσματική εφαρμογή στην πράξη

- Κατάλληλος εκπαιδευτικός σχεδιασμός (επιλογή μαθήματος, στόχοι, μαθησιακά αποτελέσματα).

- Δημιουργία κατάλληλου υλικού, συνήθως βίντεο. Υλικό αλληλεπιδραστικό, ευέλικτο και πολυμορφικό, ώστε να καθοδηγεί, να επεξηγεί και να προάγει την ανακαλυπτική μάθηση.
- Αποστολή, μέσω εκπαιδευτικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, του υλικού στους μαθητές, οι οποίοι το μελετούν σε χρόνο εκτός τάξης.
- Στην τάξη με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού ο χρόνος αξιοποιείται για επεξήγηση εννοιών, εξάσκηση και εμπέδωση, διαδραστικές δραστηριότητες. Οι μαθητές αλληλεπιδρούν μεταξύ τους εκπονώντας ομαδικές δραστηριότητες, συνεργάζονται και παρουσιάζουν στην ολομέλεια τα αποτελέσματα της εργασίας τους.
- Θεωρητικό υπόβαθρο: εποικοδομητισμός και ανακαλυπτική διαδικασία.

Πλεονεκτήματα χρήσης– Προβληματισμοί

- Υιοθέτηση μαθητοκεντρικών προσεγγίσεων.
- Ενεργή εμπλοκή μαθητή, μεγαλύτερη αλληλεπίδρασή του με τους άλλους, προσέλκυση ενδιαφέροντος, καλύτερη διαχείριση του χρόνου εντός της σχολικής τάξης.
- Δυσκολίες κυρίως εξαιτίας της μη ισότιμης πρόσβασης στο διαδίκτυο, διάθεση περισσότερου χρόνου για μελέτη στο σπίτι.
- Περισσότερος χρόνος προετοιμασίας από τον εκπαιδευτικό, ίσως όχι ανάλογος του ενδιαφέροντος και της μελέτης των μαθητών, μεγαλύτερη δυσκολία δημιουργίας κατάλληλου και αξιόπιστου εκπαιδευτικού υλικού.

Συμπεράσματα

- Ιδιαίτερο και ενδιαφέρον μοντέλο εκπαίδευσης.
- Συνδυάζει τη συμβατική διδασκαλία και μάθηση με την ΕΞΑΕ, η οποία φαίνεται να αποτελεί όχι απαραίτητα λύση ανάγκης αλλά και αναγκαιότητα στη σύγχρονη εποχή, στην οποία η εφαρμογή καινοτομιών που ενισχύουν την ευρετική πορεία προς τη μάθηση, με στόχο τη δημιουργία κριτικά σκεπτόμενων πολιτών, είναι ένα από τα βασικά ζητούμενα της εκπαίδευσης.